

Carla Vall i Leticia Asenjo: «Si tenen por que parlem, que la passin de veritat»

T [eltemps.cat/article/59957/entrevista-carla-vall-leticia-asenjo](https://www.eltemps.cat/article/59957/entrevista-carla-vall-leticia-asenjo)

Xavier Puig i Sedano

Carla Vall i Leticia Asenjo

Segueix-nos a Facebook per assabentar-te dels nostres darrers reportatges

Què els va suggerir el manament bíblic quan els van proposar escriure sobre aquest text?

Carla Vall: Ho vaig sentir com un regal. Havia reflexionat molt entorn això i no havia trobat un lloc on dipositar-ho. En el terreny judicial, la mentida i la veritat compten moltíssim. Poden arribar a canviar les vides de les persones. Per exemple, si no es denuncia, queda la veritat amagada. Ens els últims temps hi hagut canvis importants, com per exemple obligar a les mares a explicar el què han patit les criatures, que és un gran avenç en la protecció de la infància. També, les qüestions relatives al que s'han de sentir a dir les víctimes en seu judicial, que és molt dolorós. També per tocar el tema de les denúncies falses per repetir que el que ens hauria de preocupar és que tenim un buit immens com a societat a l'hora de reportar les violències que vivim.

Leticia Asenjo: Pel que fa al meu llibre, la tesi la vaig tenir molt clara. De seguida vaig pensar en els abusos a infants. Com pots honrar pare i mare quan els que t'haurien de protegir són els perpetradors d'aquesta violència? La imatge del mal fill que no perdona està molt fonamentada a la societat. Però, hi ha coses que són imperdonables. Ja no és només el que has patit durant la infància, sinó com reelabores després tot això sentint-te una mala persona.

En cap moment es planteja que una part sigui d'elogi a aquestes figures?

A: No. Vaig pensar que això ja ho feia la Bíblia. No vull fer una apologia als pares perfectes. Però, de pares perfectes no només no n'hi ha, no ho han de ser. No han de ser perfectes perquè, sinó, no hi hauria evolució. Si són més o menys bons, l'agraïment arriba de manera natural. Vaig pensar que parlant d'això l'assaig no tindria cap gràcia.

Els silencis són un punt en comú dels dos llibres. Què suposen en relació als manaments sobre els que reflexionen?

V: Ara l'escoltava i pensava que és molt important que no hi hagi espais d'impunitat a la societat i, sobretot, a la família. En els dos llibres, acabem reflectint que les famílies poden ser presons. Un lloc on totes aquestes violències queden tancades i on tu no tinguis cap problema per exercir violència contra la infància, les parelles femenines o la gent gran i, a més a més, amb la garantia que no només no rebrà cap sanció jurídica, sinó tampoc cap sanció social. Qui surt allà fora i diu "els meus pares són uns agressors"? En casos d'abusos sexuals denunciats per les mares, veiem casos d'entrega de les criatures als agressors paterns. Veient patrons com aquests, és normal que les víctimes hagin optat pel silenci. Crec que les generacions més joves fan una impugnació a la totalitat a l'estratègia del silenci com a eina de superació dels traumes. N'hem de parlar, de la manera que sigui, més enllà de la denuncia, perquè no pots viure amb això.

A: A les dones i els nens, se'ns ha vetat el terreny de la violència física, el defensar-nos. Des de la invenció de la cotilla. O els talons, que no et permeten fugir o els vestits que no et permeten tornar-t'hi. En el cas dels homes, els llops amb llops no es mosseguen, hi ha la por a la violència física. En el cas dels nens, hi ha tant abús perquè no es poden defensar. En el cas de les dones, ha estat una manera de desposseir-nos del mínim dret a la defensa. Només faltaria que no hi hagués el dret a fer una denúncia falsa. És dissuasori. A més, ja n'hi haurà alguns que s'ho pensaran dos cops abans de fer qualsevol cosa. Si estàs pensant en com alguna cosa que pots fer pot ser interpretat per ella... Si estàs pensant en tot això, millor que et quedis a casa i no et moguis.

D'altra banda, en el cas de la infància, superar el silenci és una eina de defensa. Amb aquest canvi a nivell social, el pederasta no tindrà la possibilitat de pensar que el silenci el protegirà.

Sobre què es fonamenta la idea que els draps bruts cal rentar-los a casa?

V: Aquí hi ha un dels pilars de la idea de secret. "És un secret compartit i no cal que el diguis fora". Com que nosaltres que en tenim coneixement i no t'estem fent cas i t'estem atacant, culpabilitzant i ridiculitzant, fent-se sentir una merda, no té sentit que l'expliquis a fora. Si se't fa sentir que ningú et creurà, perquè has de fer que aquest secret esdevingui públic? En realitat, sabem que l'esfera pública és molt més protectora. La mirada pública fa un judici de valor i diu que això que esteu tolerant a casa vostra és una salvatjada que no podem assumir. Durant la pandèmia, només existia la vida a casa. Si els nens van tornar al juny a l'escola, no va ser per una qüestió educativa, va ser per una qüestió de control de com estaven a casa. Amb el tema dels pederastes, hem d'assumir que la

família pot ser un gran espai d'abús contra la infància. No hi ha cap senyor a la porta de l'escola que t'està esperant, però sí avis, cosins, oncles que tenen conductes d'abús sexual.

A: Les dades sustenten això. La majoria de violències són intrafamiliars. És molt més dur. Un de cada quatre adults relata que ha estat víctima d'abús durant la infància. Això em preocupa molt perquè nosaltres gestionem serveis d'atenció a la infància i no detectem un de cada quatre casos. Els professionals ens hem de formar molt més per poder detectar tot això.

V: Amb la pràctica professional, m'he adonat que hi ha un relat en relació a la violència sexual contra la infància que es basa en que hi ha hagut una penetració o s'ha arribat fins al final més extrem. Moltes vegades, els infants relaten tocaments que són, entre cometes, poc sexuats. Són excessos.

A: Inadequació.

V: Com estranyesa en els moments de bany o en jocs, amb petons. Hi ha una mirada molt adulta i és important traslladar això a la mirada de la infància i en com reben això.

A: És una cosa invasiva, de no respectar la privacitat, la intimitat del nen. Jo feia èmfasi en que tenim la concepció que els nens són propietats dels pares. Fins al segle XIX, a Rússia era legal comprar i vendre nens. I la gestació subrogada, avui dia, és una compra-venda de nens. Evidentment, hi ha tot el que és mercadejar amb el cos de la dona, però el que no pensem és que finalment estàs comprant nens. Jo vaig treballar molts anys en adopció internacional. Catalunya tenia tots uns processos legals. Hi havia gent que s'ho saltava. Hi havia buits legals que feien que gent s'ho saltés i que si volia una nena, pagava per tenir una nena. Això és mercadejar amb nens per un desig adult. Hi ha aquesta cosa de no acabar de veure el nen amb un subjecte de drets.

V: Amb el teu llibre, vaig pensar que és increïble que la gent no pensi què és el que poden oferir a la criatura. Tothom pensa en una estructura familiar prototípica que té fills perquè és el que toca sense pensar, realment, què és el que suposa això i quines seran les necessitats de la criatura. Després, se'ls fa suportar tota una sèrie de situacions que són eminentment violentes i moltes vegades passen de generació en generació perquè "en aquesta família ens relacionem així" i si entra algú extern ha d'assumir aquestes normes i sinó està fora de la família. A més, amb la perversió de dir que es fa des de l'amor.

A: Clar, clar. El xantatge emocional. Es confon l'amor amb aquella cultura familiar, que és una cultura inadequada. No cal tenir fills per fer aquesta reflexió, però és veritat que el moment de la paternitat hauria de ser un moment de revisar la nostra experiència com a fills i veure què es pot rescatar i què no. Cal ser autocrític i crític amb els pares i això no vol dir que no els estimis. Però, hi ha el quart manament, que pesa al pit com una espasa. Sembla que si ets crític amb els pares ja no els estimis. Jo no seré el perpetuador d'aquesta conducta familiar poc sana o patològica.

V: O delictiva. En el teu llibre, parles del dret dels fills de posar límits als pares.

A: Totalment.

V: Em sembla fonamental. Perquè, tota persona que ha fet teràpia, s'ha adonat de totes les cosetes que venen de la infància i en algun moment et van desprotegir. En els casos que porto, en situacions de victimització adulta, moltes vegades passa que fan teràpia en relació al trauma i s'adonen que hi ha hagut un aprenentatge d'acceptació de violència que ve des de la tendra infància. És abominable. Què esperes que faci com adulta a l'hora de defensar-se aquesta persona a qui han desactivat tots els mecanismes d'autoprotecció quan era un infant? Pensarà que s'ho mereix. No identificarà la violència. Fins i tot, és el patró que buscarà.

A: Ho identificarà amb l'amor.

V: A més a més, creurà que no mereix una cosa diferent.

Entenc que això té un impacte com es relacionarà després l'infant que es torna adult?

A: Sí. Això no vol dir que no ho puguis trencar. Però, te n'has d'adonar, primer. Si has rebut violència amb el missatge "et pego perquè t'estimo", l'amor està identificat a través del llenguatge de la violència. Si aquestes persones no ha tingut la sort de caure en una escola, un esplai o algú que interrompi això i et permeti tenir uns altres referents perquè grinyoli la narrativa, fàcilment caurà en parelles toxiqüíssimes i relacions de violència. Molts maltractadors i violadors ho han patit.

V: O bé que han tingut una aproximació molt clara als benefici que tens per exercir aquesta violència. M'agradaria afegir una altra cosa. És com una violència en dos temps. La violència contra la infància, que és explícita en un primer temps, s'allargarà amb conseqüències que s'allargaran tota la vida fins que l'adult no decideixi interrompre-les. En aquest segon temps, passa una cosa molt important. En el moment en què poses límits, això té unes conseqüències fèrries en les famílies. Moltes vegades, la gent pensa que quan un infant diu que n'han abusat sexualment, tota la família s'hi bolca. I una merda! El que passa és que van al nen i li diuen que no pot fer això a l'àvia després de tants anys d'haver-lo cuidat. L'intenten fer tornar al silenci. És fonamental que sàpigues que tens tot el dret del món a tallar amb la teva família.

A: Aquí entra el manament. El que s'espera que s'entengui i es perdoni. Es fa servir el xantatge de dir que l'agressor també ho va patir. Però, com adults tenim una responsabilitat. La societat ho posa molt difícil. Al llibre introdueixo la psicoanalista Alice Miller que parla del concepte "pedagogia negra". Venim d'uns esquemes educatius on la violència s'ha exercit com una cosa natural. Una plantofada, humiliació... La gent no ho veu com estrany perquè també li ho feien els pares. L'ajuda no arriba perquè la gent veu una cosa que no vol veure. Perquè, llavors, haurien de reflexionar sobre com els seus

pares els feien coses que potser no estaven bé, que hi havia violències que no havien detectat. Això, moltes vegades, és molt dur. I, el que fa la gent, és dir que exageres o que estàs mentint.

És en aquests silencis que diu al seu llibre que hi ha mentida, oi?

V: Hi ha l'obligació de mentir! Al final, dius a la víctima que l'última manera de continuar tots junts és que ella torni a l'estadi anterior i l'obliguen a mentir de manera activa. La família empara l'agressor, per la infància que ha tingut -que molts no l'han tingut, la immensa majoria de pederastes no han patit res i ho fan. I, la majoria de dones que han patit victimització no agrediran en la vida. Hi ha un tema de gènere claríssim. Quan la família actua de forma corporativista ho fa per dir que...

A: ...aquí no ha passat res.

V: Fins que arriba el moment en què la societat se n'acaba assabentant i això ja no es pot sostenir. Hi ha un tercer concepte que no ha aparegut, que és molt important, que és el d'estigma. Si no diem res, és perquè esperem que l'estigma d'haver estat víctima sigui superior a l'estigma de l'agressor. En el marc de proximitat, sol pesar més l'estigma de ser víctima, però en la societat no. Si sé que el meu veí està violant la filla i que la família ha decidit no denunciar-ho, jo pensaré que mereixen tot el dolent que els passi.

A: Fixa't com d'estès està: L'altre dia sortia Jordi Sánchez, després de la denuncia d'Aurora Madaula, dient que hi ha mecanismes dins el partit i què s'havia pensat per anar directament a fora. És aquesta manera d'operar mafiosa. De voler que no se sàpiga per no quedar malament i que els draps bruts es rentin a casa per seguir silenciament la violència.

Sobre aquest punt, al llibre de la Carla Vall hi ha un fragment d'un missatge d'una organització política a una víctima. Tot seguit, el text apunta que cal “fer fora els curanderos de l'assistència a les víctimes”.

A: Això es molt fort.

V: Això ho vaig posar de manera explícita perquè, a dia d'avui, encara hi ha un imaginari que és molt proper a les tesis de Gardner del Síndrome d'Alienació Parental que diuen que el problema no és la victimització sinó com ho mira la societat. Com si fos una qüestió moral, dient que no n'hi ha per tant i el problema és dels que amb el mirall social s'ho prenen malament. Però, jo penso que s'ha d'atendre a les tesis d'Alice Miller que va escriure fa uns anys el llibre *El cos mai no menteix*. Al final, pots intentar enganyar el teu cervell tant com vulguis, però si tenim milers de víctimes que necessiten desenes d'anys per explicar el què els han fet és perquè al final, el seu cos, arriba un moment que rebenta. Ja pots intentar callar el que sigui o et poden acompanyar a viure-ho d'una manera tant sectària com la del fragment, que diu que “t'has de recuperar com a persona

revolucionària” i amb aquestes pràctiques tant mafioses dels protocols interns -com els que ara anomenava la Leticia, però que en aquest cas són de l'Esquerra Independentista, d'Endavant, i en podria treure de fa dos dies.

A: M'ha impactat molt llegir-ho perquè és violència en estat pur.

V: A més a més, aquesta tia és psicòloga i atén víctimes en la seva vida fora de la militància. No me'n podia estar de denunciar-ho perquè crec que és molt greu que encara hi hagi aquests reductes a la societat que actuen com a sectes obligant a les víctimes a empassar-se la violència que han patit, dient-los com l'han de viure i amb els tempos que decideixen. “Han passat quatre mesos? Ui! És molt temps!” [en to irònic].

A: A quina lluita? Per què estem lluitant? Precisament, no estàvem lluitant en contra d'això? És aquesta cosa molt perversa, que és molt del segle XXI, d'agafar els arguments de justícia per defensar l'agressor. El nazi agafant els delictes d'odi per defensar-se. Això és el mateix. És aquesta cosa postmoderna d'agafar l'argumentari de la víctima per falcar el privilegi.

“Jo tenia una veu i havia de trobar-la per salvar-la”, diu Vall a *No mentiràs*. “Estava tan cansada i em semblava tot tant surrealista que la vaig escridassar com mai”, explica Asenjo a *Honraràs pare i mare*. Com es perd la por al silenci?

A: Que difícil.

V: És la clau. Hi ha hagut diversos moments a la meua vida en què he sentit que o bé cridava o bé em matarien. Al llibre parlo de l'assalt que vaig patir a casa meua. En aquell moment, vaig sentir que havia de cridar com mai. Era com un somni en què no podia ni parlar. No sé com vaig arribar a trucar el 112 i a treure un ganivet com dient “et mataré abans no em matis tu a mi”. M'hi va la vida, com no he de poder. Però, és molt difícil per les dones si de petites ens eduquen dient que no cridem i no ocupem espai. O en qüestions relatives a la família, jo no ho havia dit mai, però jo també tinc una família retallada. Estic tranquil·la perquè tant el meu pare com la meua mare han fet fora familiars per qüestions de violència. Penso que és una sort. És ultraprotector i és una lliçó: “serem menys i no hi ha cap problema i si la gent del poble pregunta, no et preocupis que els direm la veritat”. Al final penso que, aquesta por que tinc jo, millor que la tinguin ells a que jo parli. A nivell professional m'ha seguit passant. Defensar víctimes no és fàcil. Repts moltes pressions, moltes amenaces. Al final penses que si tenen por a que parlem, que la passin de veritat, que no estiguin tranquils. Està tot documentat, amics meus.

A: És una eina de defensa. És molt important no tenir por a estar sol. És la gran dificultat per molta gent que prefereix estar envoltada de gent encara que no estiguin bé. Com que se'ns ha educat amb la cotilla, els talons i aquesta idea absurda que sense un home al costat no som ningú, no se'ns ha educat en autonomia. Hi ha moltes dones -i homes

també- que tenen por a estar soles. Si tens aquesta por, no posaràs el límit i continuaràs en relacions de toxicitat i de violència. Això és el primer que cal trencar. Millor estar sol que mal acompanyat. Ens ho hauríem de gravar amb foc.

L'altra cara d'això és saber com caldria escoltar per facilitar l'expressió...

A: Sense por, també. El Xavi Noriguis va fer aquella sèrie de frases tòpiques dels tanatoris i és molt simbòlic del que passa. No tenim ganes de veure el malestar en l'altre, li diem "que és llei de vida" o frases així. Són petons d'apartar, d'aquells que fan els nens quan no et volen fer petons. Són frases que et demanen que et recuperis de pressa perquè no tenen ganes de sentir el que senten. Hem d'escoltar sense por d'estar allà en el malestar. Moltes vegades no podem fer res. A vegades escoltem amb l'afany de fer i, a vegades, no pots fer res, potser. La vida és plena de coses doloroses i no podem fer com si no han passat. Ho has de sostenir i ho has de veure. La Carla diu una cosa que em va agradar molt que és que "no podem *desveure* el que hem vist". No apartis la mirada, és la manera d'escoltar.

V: El nostre cervell vol fugir d'això tota l'estona. No vols tenir converses incòmodes. Les professionals, la formació que tenim és que, quan tothom corre, ens quedem allà. Moltes vegades les víctimes no esperen una solució, esperen que les escoltin. Albert Llimós, que ara ha publicat *Intocables*, quan començava a investigar el tema em va demanar consell. Jo li deia si s'havia preguntat com es mira una víctima. Quin és el to de veu, què li vols transmetre? L'empatia, més aviat, quan escoltes qüestions tan doloroses és intentar ser càlida i propera i, fins i tot, tenir un mig somriure. Això que m'estàs dient és terrible, però t'estic aquí acompanyant, no em genera rebuig, vull ser-hi. I no tenir pressa pels passos de l'altre.

A: Allò dels quatre mesos.

V: Clar, és allò de: "a mi, si m'haguessin violat, ja estaria aquí encapçalant la manifestació".

Al llibre de la Leticia Asenjo s'hi diu que l'odi no és destructiu "si s'experimenta de manera constructiva". Què vol dir?

A: Les coses contradictòries m'encanten. Ho visc bé. Ho vaig treure de l'assaig *Los enemigos*, del Kiko Amat. Diu que l'enemic pot servir de model del que no vols fer a la vida. Em va fer pensar en aquest odi constructiu. L'odi s'ha d'escoltar. Quan som nens, sempre se'ns diu que la ràbia i l'odi estan malament. Ha estat, també, una manera de desposseir-nos a les dones i els nens del nostre dret a defensar-nos, al final. La ràbia és una arma defensiva que posa el cervell en un estat de lluita o fugida. Però, tu l'has de poder sentir. Molt ràpid, has de mesurar les teves forces per veure si pots lluitar o sortir per cames. Si et desposseeixen d'això, et quedes en mans de l'agressor.

V: Immobilitat tònica.

A: No la podem desconnectar, la ràbia. L'has de sentir. Altra cosa és que te la quedis com si fos un càncer i et guii la vida en un estat perpetu de venjança. No defenso que ens quedem amb un odi cancerigen, però sí que el poguem sentir. L'odi és una arma de protecció cap a les injustícies. Sense l'odi, totes les injustícies serien perennes. Crec en un odi constructiu.

V: Les psicòlogues, de seguida, a teràpia, encaminen les víctimes a sentir la ràbia.

A: A no sentir-se culpables, clar.

V: Com a professional, em passa força que connecto amb aquest odi constructiu -ara té un nom, per fi. Sense aquestes ganes de tornar l'hòstia a la boca, si m'ho prenguéis com una qüestió plàcida, no funcionaria. Has de connectar amb les emocions d'aquells que acompanyes.

A: Els homes heu pogut sentir la ràbia. Un home enrabiad no és una imatge estranya. Però, a una dona enrabiada sempre se l'ha educat a ser empàtica, comprensiva... Ja anat bé que se'ns hagi educat d'aquesta manera pacífica perquè no alcem la veu.

V: I de mentir-nos a nosaltres mateixes sobre el que sentim per avantposar les emocions dels altres.

A *No mentiràs* s'hi parla de l'estructura que hi ha darrere dels casos d'homes coneguts que són acusats d'agressions o violacions. Com és aquest entramat a casa nostra?

V: Aquesta part m'agrada molt. Hi ha una cosa que em molesta que és quan la gent diu que no és cosa d'un home o un altre, sinó que hi ha una estructura. Sí, *carinyo*, però aquesta estructura té representants al planeta terra que exerceixen la violència. És com dir que vivim en un món adultocèntric. Clar, però tens aquí un adult que ha violat una criatura, què en fem? A casa nostra això també passa. Els homes amb poder d'aquí, que en realitat són uns *mindundis*, però es fan la seva pel·lícula, acaben tenint les seves històries en reservats on perpetuen actes de violència i certifiquen amb silencis els actes de violència o busquen el suport dels seus iguals. Això ho trobem en homes que fins i tot s'odien entre si. Seria molt divertit que algú es dedicués a veure les columnes d'homes insultant-se durant anys i que, de cop, un dia fan elogis. Estan veient les barbes del veí afaitar i posen la seva a remullar. En aquesta cadena de suports, t'adones que hi ha alguna cosa. L'altra és com s'han posicionat alguns mitjans de comunicació o, en concret, alguns periodistes. Aquesta indústria de difamació contra les víctimes ara que poden parlar és terrible.

A: Això del Dani Alves és terrible. A TV3 sortia que s'havia activat el protocol de suïcidi perquè està molt deprimat. Que TV3 cobreixi això és una vergonya.

V: És una falta de rigor periodístic. Algú s'ha preguntat com està la víctima i s'hi ha activat cap protocol per ella? Les víctimes, quantes no són computades per feminicidis i en canvi s'han suïcidat per la violència que patien? Què passa amb les criatures que han patit abusos sexuals i acaben amb conductes autodestructives com els TCA i unes taxes de suïcidi altíssimes.

Abans deia “que tinguin por a que parlem”. Aquesta part del llibre està escrita perquè hi hagi gent que se senti al·ludida i tingui por?

V: Tot el llibre està escrit perquè hi hagi algú que se senti al·ludit. Tot el que escric és perquè són històries que han passat i hi ha gent que s'hi pot reconèixer sense que la seva identitat sigui manifesta. En aquest sentit, penso que és important que sentin certa por de creuar algunes línies. Jo que soc una estrangera al món del poder, penso que m'hi he pogut colar perquè he perdut la por. Aquesta és la meua eina perquè ells tinguin por. Jo no em venc a aquestes coses que feu de tancar els temes amb soparets i premis. Jo entraré a sala i faré per les víctimes.

Arran de la publicació del darrer llibre de Clara Serra, *El sentido de consentir*, no han faltat veus que han acusat a les feministes que defensen el posicionament del “només sí és sí” d'assumir el marc del “populisme punitiu de la dreta”. Què en pensen?

A: El llibre no l'he llegit.

V: Però, vas comentar per Twitter un article de la Laura Gost que es fonamentava en aquest llibre.

A: D'acord! El feminisme no ve fet de casa, l'hem de fer activament. Tenim la ment colonitzada. Hem crescut en uns anys en què hem anat rebent uns missatges... Recordo el meu despertar feminista perquè de cop vaig flipar que pogués haver estat tant cega. Si ens hem passat tants anys amb tot de missatges d'arreu explicant-nos la història d'una manera, te l'acabes creient. Si t'estan explicant que l'amor són pals, fins que no surts de casa, penses que és això. A vegades, encara necessitem molt l'aprovació dels homes. Tu Carla dius allò de les bones feministes i males feministes al llibre. Les bones feministes són les que clar que volen el vot, però no són pesades ni histriòniques.

V: Les que no confrontaran individualment. Aniran a l'estructura. El problema és l'estructura, perquè així no he de discutir amb ningú en concret, ni confrontar amb ningú en concret. Que diuen als homes que són una víctima més del patriarcat. Víctimes ho són les dones i ells són afectats.

A: Encara hi ha aquest feminisme de no voler molestar gaire. Així tindrem el copet a l'esquena d'aquell amic que no s'enfadarà amb nosaltres. Aquí hi ha, de nou, la por a estar sol. Potser aquella persona que t'estimes tant és una amiatat tòxica. Si només et vol perquè li continuïs rient la gràcia quan fa un acudit o diu coses com “aquest se la va follar”! Coses que potser fa deu anys passaves i ara ja no ho puc suportar. Al final, dius

que si no paren, marxaràs. I, si cal, trenquem l'amistat. No es pot perpetuar aquests comportaments. Jo vaig llegir l'article de la Laura Gost com una manera de dir que necessita el copet a l'esquena. És evident que amb l'exploració sexual hi ha coses que no t'agraden, potser, però no estem parlant d'això.

V: No estem parlant d'això. El primer que cal plantejar-nos és si això és una teoria feminista del consentiment. Deu ser de les poques que satisfà més als homes que no pas a les dones. És una tesi absolutòria de la violència. El llibre confon dues coses fonamentals. Una cosa és el concepte jurídic de consentiment i l'altra el concepte social. No són el mateix. Després, sembla que intenti desdibuixar la frontera del consentiment i el no consentiment com si el no consentiment no comportés violació, sinó aquest eufemisme que és "sexe no-consentit". No, això és violència. A més, expressa aquesta zona de grisos com si fos un terreny quilomètric i no una cosa tan prima com un cabell. Parlant de cabells, sembla que fa servir la paradoxa de sorites que planteja a partir de quants cabells menys una persona és calba i ho porta al consentiment. Es pregunta a partir de quant malestar no hi ha consentiment. No, tia. Precisament, l'avantatge de la llei del "només sí és sí" és que, en cas d'això, t'allunya de la zona de grisos. En canvi, ella, el que diu és que a vegades, per arribar al plaer, cal endinsar-nos a la zona de grisos per descobrir què hi passa. Quan totes sabem que, en realitat, ni les defenses, a nivell judicial, van tant lluny. No diuen que els agressors no podien saber, diuen que sabien que ella volia. Plantegen un escenari en què es posa en dubte si en el fons es pot arribar a saber si hi ha consentiment, si existeix.

A: És una manera d'infantilitzar-nos. Com si necessitéssim aquesta figura que ens endinsa als nostres límits. És una cosa dels anys noranta, aquesta cosa de l'home expert que ens mostrarà de què va la vida i el plaer i les zones fosques on no ens atrevim a endinsar-nos. Aneu a cagar!

V: Quan en realitat només estem demanant que les dones puguin accedir de forma informada a tots els seus drets -que inclou denunciar i no denunciar- ella sembla que faci un pas enrere. És molt perillós. Denunciar no és populisme punitiu. Populisme punitiu seria que demanéssim coses per satisfer un afany de venjança. Això, en l'àmbit feminista, no ho està fent ningú. Penso que això és populisme antipunitiu. Oferir una solució màgica com la de la carta que comentàvem abans: "mira, nosaltres et direm com t'has de sentir davant aquest episodi de la teva vida amb el que dius que tenies un trauma. Però, és que potser tu no sabis si volies o no, potser estàs confosa...".

A: És un llum de gas com un campanar.

V: És manipulació extrema. A més a més, és bastant interessant perquè, al final, mostra que ha tingut molt poc contacte amb casos de victimització. Amb un treball de camp que et pugui reportar com se senten les víctimes quan han patit abús sexual.

A: Quan mires enrere i veus coses del teu passat, potser és massa dolorós veure que això té un altre nom. Això, a vegades, es fa massa dur i optem per fer-nos llum de gas a nosaltres mateixes per no sentir-nos víctimes. I el concepte de víctima a mi no m'agrada.

Una persona pot haver patit una experiència traumàtica, però això no et canvia la identitat. Tu no ets una víctima, sinó que has passat una experiència molt complicada. Això és important. Sinó, és molt difícil revisar el passat.

V: A mi també em molesta la necessitat constant de dir-ne supervivent. Que n'hagis sortit en vida no vol dir que hagis sobreviscut l'experiència. Sobreviure vol dir que tens la capacitat d'integrar en aquest fet traumàtic i transformar-lo en alguna cosa. Acabes sent vivent. Això no genera identitat.

A: Exacte. Tot i que ja els va bé que generi identitat perquè així ens tenen sota la bota. Ja no som subjectes apoderats, som pobres víctimes.
Subscriu-te a El Temps i tindràs accés il·limitat a tots els continguts.